

Energidepartementet

Sendt elektronisk

DERES REF.: 24/994

VÅR REF.: 334921

DATO: 5. juni 2024

Høring - forslag til endring i forskrift om kraftomsetning og netttjenester

1 Innledning

Advokatforeningens tillitsvalgte advokater utfører et omfattende frivillig og ulønnet arbeid for å ivareta rettsstaten, rettsikkerheten og menneskerettighetene. En del av dette arbeidet består i å utarbeide høringsuttalelser.

Advokatforeningens høringsarbeid er organisert i 27 lovutvalg og 13 faste utvalg, oppdelt etter særskilte rettsområder og rettslige interesseområder. Om lag hundre høringsuttalelser utarbeides av Advokatforeningens tillitsvalgte advokater hvert år.

Alle våre høringsuttalelser er forfattet av advokater med ekspertise innenfor det rettsområdet som lovforslaget gjelder. En ekspertise som ikke er hentet kun fra juridisk teori, men fra advokatenes praktiske erfaring med å bistå sine klienter – i den norske rettsstatens hverdag. Denne høringsuttalelsen er skrevet ut fra Advokatforeningens ønske om å bidra til gode lovgivningsprosesser, og gode lover.

2 Sakens bakgrunn

Vi viser til høringsbrev og høringsnotat fra Energidepartementet av 19. april 2024 hvor departementet foreslår endring i forskrift om måling, avregning, fakturering av netttjenester og elektrisk energi, nettselskapets nøytralitet mv (forskrift om kraftomsetning og netttjenester). Endringsforslaget gjelder forskriftens regler om prising av leveringspliktige kraftleveranser. Frist for å inngi høringsuttalelse er satt til 5. juni 2024.

Dette høringsinnspillet er i hovedsak utarbeidet av Advokatforeningens lovutvalg for energirett, vannkraft, olje og gass. Lovutvalget består av advokatene Jan B. Jansen (leder), Hallvard Gilje Aarseth, Uzma Sadaf Bhatti, Camilla Grytten, Christian Poulsson, Anders Rødland, Aksel Tannum og Anne Elisabeth Wedum, som alle har lang erfaring og god kompetanse innenfor det aktuelle rettsområdet.

3 Advokatforeningens merknader

Pris for leveringspliktige kraftleveranser har vært regulert i forskrift om kraftomsetning og netttjenester siden 2007. Den opprinnelige reguleringen ga netteier frihet til å fastsette prisen på leveringspliktige kraftleveranser

etter en innledende periode på seks uker. På grunn av høye kraftpriser i de siste årene, har forskriften siden 1. desember 2022 hatt en midlertidig regulering som har låst nettselskapenes påslag til maksimalt 5 øre per kWh også etter den innledende perioden på 6 uker.

Departementet foreslår nå å endre reguleringen slik at påslaget i tillegg til områdepris, for alle leveringspliktige kraftleveranser, skal være 5 øre per kWh ekskl. mva de første 6 ukene og deretter 8 øre per kWh ekskl. mva.

Advokatforeningen støtter forslaget om å regulere hvilket påslag nettselskapene kan kreve også etter den innledende perioden på 6 uker. Flere av de kunder som mottar kraft gjennom ordningen med leveringsplikt har en økonomisk situasjon eller andre utfordringer som gjør det vanskelig å etablere en ordinær kraftleveringsavtale. En regulering av hva nettselskapene kan kreve, vil her gi et effektivt vern mot urimelig høye påslag. Dette er særlig viktig i et marked med vedvarende høye kraftpriser.

Samtidig som kundene bør vernes mot urimelig høye påslag/ høy pris, tilsier målet om effektiv konkurranse i kraftmarkedet at sluttbrukerne bør ha et incentiv til å skaffe seg en ordinær kraftleveringsavtale. Kraftlevering gjennom nettselskapenes leveringsplikt bør ikke bli en mer utbredt ordning enn strengt nødvendig og prisen for leveringspliktig kraftleveranse bør derfor ligge høyere enn hva en sluttbruker typisk kan oppnå i markedet.

Energidepartementet viser i sitt høringsnotat til at gjennomsnittlig påslag for de 20 billigste strømvitalene i 2024 var på 2,6 øre per kWh inkl. mva, og dermed vesentlig lavere enn forslaget om 8 øre per kWh ekskl. mva. Advokatforeningen vil anta at de kundene som har de aller billigste strømvitalene er bevisste forbrukere, og derfor neppe blant de kundene som står i fare for å bli værende på en ordning med leveringspliktig kraftleveranse. Også mer ordinære og noe mindre prisbevisste kunder bør imidlertid ha et visst incitament til å skaffe seg en kraftleveringsavtale. Det kan stilles spørsmålstejn ved om det foreslåtte påslaget vil sikre et slik incitament:

Gjennomsnittlig påslag for alle ordinære kraftleveringsavtaler i Norge er i høringsnotatet oppgitt til å være 8,59 øre per kWh inkl. mva. Med tillegg av 25% mva er dermed differansen mellom påslag ved leveringsplikt og gjennomsnittlig påslag kun 1,41 øre per kWh inkl. mva. For en husstand med årlig forbruk på 16 000 kWh, som i departementets eksempel, vil merkostnaden ved å stå på leveringsplikt sammenholdt med en avtale med gjennomsnittlig påslag kun utgjøre 225 kr pr år eller 19 kr pr måned inkludert mva. Med en så liten differanse mellom pris ved leveringsplikt og en gjennomsnittsavtale, tviler Advokatforeningen på at det foreslåtte påslaget utover 6 uker vil gi et tilstrekkelig effektivt incentiv til å få kunder som ikke allerede har skaffe en ordinær kraftleverandør til å gjøre dette.

Advokatforeningen er ellers enig i departementets vurdering om at reguleringen av påslaget også utover en innledende periode på 6 uker ikke vil være i strid med kravet i det foreløpig ikke-gjennomførte direktivet 2012/27/EU25 (revidert elmarkedsdirektiv) om at kraftleverandørene selv skal kunne fastsette prisen de tilbyr sine kunder. En forutsetning her vil imidlertid antakelig være at omfanget av leveringspliktige kraftleveranser ikke endrer seg vesentlig fra dagens nivå.

Vennlig hilsen

Jon Wessel-Aas
leder

Merete Smith
generalsekretær